

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Historia architektury 4 [S1Arch1>HA4]

Przedmiot

Kierunek studiów
Architektura

Rok/Semestr
2/4

Studia w zakresie (specjalność)
–

Profil studiów
ogólnoakademicki

Poziom studiów
pierwszego stopnia

Język oferowanego przedmiotu
polski

Forma studiów
stacjonarne

Wymagalność
obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład
0

Laboratorium
0

Inne (np. online)
0

Ćwiczenia
0

Projekty/seminaria
0

Liczba punktów ECTS

3,00

Koordynatorzy

Wykładowcy

Wymagania wstępne

Wiedza: - podstawowa wiedza z zakresu historii powszechnej - podstawowa wiedza z zakresu historii architektury i urbanistyki: od okresu prehistorycznego do końca XVIII w. - podstawowa wiedza niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i pozatechnicznych uwarunkowań procesów historycznych Umiejętności: - wykorzystywanie dostępnych źródeł informacji, w tym źródeł elektronicznych - student wykazuje umiejętność poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł - student zna podstawy geometrii wykreślnej Kompetencje społeczne: - zrozumienie konieczności poszerzania swoich kompetencji, gotowość do podjęcia współpracy w ramach zespołu

Cel przedmiotu

1. uświadomienie studentom ciągłości europejskiej tradycji architektonicznej w zakresie ewolucji potrzeb, techniki i koncepcji artystycznych od końca XVIII wieku do pierwszej połowy XX wieku (ok. 1750-1945) 2. zapoznanie z najważniejszymi dziełami, twórcami i teoriami architektury europejskiej i amerykańskiej omawianego okresu 3. określenie związków między możliwościami technicznymi wykształconymi od początku rewolucji przemysłowej a nowymi kierunkami architektury w XIX i I połowie XX wieku 4. uświadomienie studentom związków między trendami architektury nowoczesnej od jej początków do współczesności 5. uświadomienie prawideł twórczego myślenia, dochodzenia do nowych rozwiązań formalnych, funkcjonalnych i technicznych 6. uświadomienie studentom powiązań między kompozycją urbanistyczną i architektoniczną 7. rozwijanie umiejętności interpersonalnych przez pracę w grupie 8. ćwiczenie umiejętności analizy budowli z różnych okresów 9. porównanie prezentacji na forum grupy 10. rozbudowanie słownictwa fachowego, rozwój umiejętności formułowania i konfrontowania indywidualnych poglądów na forum grupy

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

Student zna:

B.W1. teorię architektury i urbanistyki przydatną do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz planowania przestrzennego;

B.W2. historię architektury i urbanistyki, architekturę współczesną, ochronę dziedzictwa, w zakresie niezbędnym w twórczości architektonicznej, urbanistycznej i planistycznej;

Umiejętności:

Student potrafi:

B.U1. integrować wiedzę z zakresu różnych obszarów nauki m.in. historii, historii architektury, historii sztuki i ochrony dóbr kultury podczas rozwiązywania zadań inżynierskich;

B.U2. dostrzegać znaczenie pozatechnicznych aspektów i skutków działalności projektowej architekta, w tym jej wpływu na środowisko kulturowe i przyrodnicze;

Kompetencje społeczne:

Student jest gotów do:

B.S1. formułowania opinii dotyczących osiągnięć architektury i urbanistyki, ich uwarunkowań oraz innych aspektów działalności architekta, a także przekazywania informacji i opinii;

B.S2. rzetelnej samooceny, formułowania konstruktywnej krytyki dotyczącej działań architektonicznych i urbanistycznych.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Cykl wykładów z przedmiotu Historia Architektury Powszechnej 4 kończy się egzaminem. Student odwołuje się do tematów podanych w sylabusie. Najpóźniej w dniu egzaminu student dostarcza szkicownik dokumentujący uważność na wykładach. Przewidziany jest zerowy termin egzaminu oraz dwa egzaminy sesyjne, przy czym drugi termin jest terminem poprawkowym. Egzamin z przedmiotu Historia Architektury 4 jest pisemny, jego integralną częścią jest sprawdzian umiejętności przekazywania wiedzy z wykorzystaniem rysunku. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu z przedmiotu Historia Architektury 4 jest zaliczenie laboratoriów z tego przedmiotu oraz dostarczenie szkicownika, który może być częścią szkicownika używanego na ćwiczeniach.

Laboratorium z przedmiotu Historia Architektury 4 stanowi uzupełnienie wykładów i podejmuje szczegółowe tematy przemian w architekturze i przestrzeni miejskiej w XI i XX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem Poznania i jego związków z tendencjami europejskimi i polskimi. Szkicownik jest centralnym elementem pracy na ćwiczeniach i wykładach, jak oceny końcowej. Każdy student powinien przynosić na wszystkie ćwiczenia szkicownik formatu A4. Każdy szkicownik powinien być kontynuacją szkicownika z poprzedniego semestru. W ramach ćwiczeń i wykładów wykonywane są rysunkowe opracowania i notatki prezentowanych tematów. Technika: ołówek/cienkopis, czas na wykonanie rysunków na ćwiczeniach i dyskusje dotyczące prezentacji ok. 15-20 minut. Prace są oceniane przez prowadzącego zajęcia. Prezentacja powinna trwać około 20-25 minut, na każdym ćwiczeniu powinny odbyć się 2 prezentacje. Prezentacja powinna zawierać slajdy z komentarzem dotyczącym omawianego tematu oraz slajdu z komentarzem dotyczącym zadania rysunkowego, ze szczególnym uwzględnieniem rzutów, przekrojów, elewacji, kontekstu 3 przestrzennego itp. W prezentacji powinna być zamieszczona

wykorzystana bibliografia, przy czym jej znaczną część powinny stanowić pozycje książkowe. Ocena końcowa na laboratoriach jest średnią ważoną z ocen z prezentacji, szkicownika, pracy semestralnej i kolokwium.

Ocena formująca -ocena wiedzy oraz prezentacji pracy semestralnej na forum grupy, wspólna analiza i dyskusja, ocena pracy semestralnej -oceny z prac rysunkowych -ocena z kolokwium

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0 Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Ocena podsumowująca: -ocena uzyskana w trakcie egzaminu pisemnego i ewentualnie egzaminu poprawkowego Przyjęta skala ocen: 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Treści programowe

Wykład: 1. Wprowadzenie, omówienie sposobu prowadzenia wykładów oraz zasad zaliczenia przedmiotu. Historyzm jako oficjalny kierunek XIX wieku, architektura C.F. Schinkla.

2. Rewolucja przemysłowa na przełomie XVIII i XIX wieku: żelazo i szkło, zastosowanie w budynkach fabrycznych, mostach, dworcach kolejowych, halach targowych. Światowe Wystawy Przemysłowe jako święto postępu i nowe rozwiązania konstrukcyjne

3. H. Labrouste; Szkoła chicagowska – nowe konstrukcje w przestrzeni publicznej.

4. Problemy miasta w XIX-wieku – Paryż, Wiedeń.

5. Idee reformatorskie na przełomie XIX i XX wieku, . Morris i Arts and Crafts. Miasta-ogrody

6. Secesja organiczna (Belgia, Niemcy, Francja, Hiszpania) – H.v.d.Velde, V.Horta, A.Endell, Guimard, A.Gaudi.

7. Secesja geometryczna (Szkocja, Wiedeń) – R. Mackintosh, Wagner, Loos, Olbrich, Hoffmann.

Architektura A.Perreta

8. Architektura ekspresjonistyczna w Holandii i Niemczech, szkoła amsterdamska i de Klerk, Mendelsohn, Poelzig, Berg.

9. Futuryzm, konstruktywizm. De Stijl,

10. Początki awangardy: Deutsche Werkbund, Bauhaus, Wright.

11. Klasycy awangardy: Mies van der Rohe, Le Corbusier.

12. Architektura państw totalitarnych – Niemcy, Włochy, Związek Radziecki.

13. Architektura polska w XIX wieku od twórczości A. Corazziego do przełomu XIX/XX wieku.

14. Architektura polska w pierwszej połowie wieku XX.

15. Repetytorium.

Laboratorium:

1. Wprowadzenie do zajęć, podział na grupy i rozdział tematów prezentacji. Poznań w XIX wieku (prowadzący)

2. Konwersatorium: Rozszerzenie Poznania w początkach XX wieku, Stübben a wzorce Wiednia i Kolonii: - Wiedeń

-Kolonia

-Poznań

3. Zajęcia terenowe: dzielnica cesarska w Poznaniu jako przykład późnego historyzmu. Ideowe znaczenia kostiumów stylowych:

-Zamek Cesarski

-Akademia Królewska i Bank Spółdzielczy Reiffeisena

-Dyrekcja Poczty i Ziemstwo Kredytowe

-Teatr Miejski i Komisja Kolonizacyjna

4. Konwersatorium: PWK a awangarda architektoniczna w Europie i w Polsce:

-wybrane wystawy światowe i ich znaczenie

-koncepcja przestrzenna i ideowa PWK

-wybrane pawilony i ich koncepcje stylowe

5. Konwersatorium: Reformy i utopie urbanistyczne: miasto linearne, miasto przemysłowe, miasto-ogród:

-miasto linearne (A. Soria Y Mata)

-miasto-ogród (E. Howard)

-miasto przemysłowe (T. Garnier)

6. Konwersatorium: System pierścieniowo-klinowy Władysława Czarneckiego. Osiedla i zespoły mieszkaniowe: Ostroroga Zawady:

-system pierścieniowo-klinowy

-zespół Ostroroga i jego wzorce

-zespół Zawady i jego wzorce

7. Prezentacja prac semestralnych. Kolokwium. Podsumowanie zajęć.

Metody dydaktyczne

1. Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.
2. Laboratorium: metoda ćwiczeniowa oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy (film, fotografie, materiały archiwalne, teksty źródłowe, dokumenty, roczniki statystyczne, mapy, Internet itp.), prezentacja multimedialna, studium i analiza przypadku, praca w grupach, analiza zdarzeń krytycznych, dyskusja, wizja lokalna.
3. eLearning Moodle (system wspomaganie procesu dydaktycznego i nauczania na odległość).

Literatura

Podstawowa

1. Giedion S.: Czas, przestrzeń, architektura. - narodziny nowej tradycji. PWN, Warszawa 1968.
2. Pevsner N.: Historia architektury europejskiej. T.2. , Arkady, Warszawa 1980.
3. Watkin D.: Historia architektury zachodniej, Arkady, Warszawa 2001.
4. Wiśłocka I.: Awangardowa architektura polska 1918-1939, Arkady, Warszawa 1968.
5. Jaroszewski T.: Od klasycyzmu do nowoczesność, PWN, Warszawa 1996.
6. e-skrypt do przedmiotu Historia Architektury Powszechnej i Polskiej 4.
7. Rykwert J.: Pokusa miejsca. Przeszłość i przyszłość miast, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków 2013.

Uzupełniająca

1. Ostrowska-Kęłłowska Z.: Architektura i budownictwo w Poznaniu w latach 1780-1880, Wydawnictwo Miejskie Posenania, Poznań 2010.
2. Pałat Z.: Architektura a polityka. Gloryfikacja Prus i niemieckiej misji cywilizacyjnej w Poznaniu na początku XX wieku, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk Redakcja Wydawnictw, Poznań 2011.
3. Grzeszczuk-Brendel H.: Miasto do mieszkania, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2012.
4. Grzeszczuk-Brendel H.: Mieszkanie w mieście, Wydawnictwo Miejskie Posenania, Poznań 2017
5. Świt-Jankowska B.: Projekty poznańskich osiedli z lat 1918-1939 a ich obecny kształt, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2011.
6. Tołłoczko Z.: „Sen architekta” czyli o historii i historyzmie architektury XIX i XX wieku, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2002.
7. Turowski A.: W kręgu konstruktywizmu, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1979.
8. Overy P. De Stijl, Wydawnictwo Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1979.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	75	3,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	45	2,00
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwii/egzaminu, wykonanie projektu)	30	1,00